

Teater

Teater handlar om mötet mellan aktörer och publik, här och nu. Ämnet teater behandlar skapande och gestaltande arbete inom konstarten teater. Ämnet handlar också om sceniska uttrycksmedel som kan samverka i en teaterföreställning för att kommunicera med en publik, till exempel skådespeleri, regi och scenografi.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet teater ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om teater och teaterverksamhet. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om teater som konstart, teaterns begrepp samt dess historia och roll i samhället. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att genom sina kunskaper om och färdigheter i teaterämnen bidra till ett rikt kulturliv i samhället.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av hur teaterns tre hörnspelare berättelsen, berättaren och rummet samverkar samt av hur sceniska uttrycksmedel kan användas i samspel med en publik. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar färdigheter i att gestalta och använda olika sceniska uttrycksmedel för att kommunicera med en publik. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att med röst, kropp och rörelse gestalta sceniska karaktärer, till exempel utifrån dramatiska texter. Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet, kreativitet och skaparglädje samt bidra till att eleverna utvecklar lyhördhet och samarbetsförmåga i samband med gestaltungsarbetet.

Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kännedom om lagar och andra bestämmelser inom teaterområdet. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att diskutera etiska frågeställningar samt utveckla förmåga att arbeta med hänsyn till ergonomi och arbetsmiljö. Undervisningen ska betona en jämställd och inkluderande arbetsmiljö. Eftersom fysisk närhet kan vara en stor del i teater ska undervisningen dessutom ha sin utgångspunkt i tillit, samtycke och trygghet.

Fältstudier, praktiskt gestaltungsarbete och ett problemlösande arbetssätt ska ingå i undervisningen. Eleverna ska ges möjlighet att, både individuellt och i grupp, reflektera över det egna skapandet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att uppleva olika teaterformer.

Undervisningen i ämnet teater ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om teater som konstart och verksamhet.
- Förmåga att använda röst, kropp och rörelse i scenisk gestaltning.
- Förmåga att samspela i gestaltning.
- Färdigheter i att använda olika sceniska uttrycksmedel för att kommunicera med en publik.

Nivåer i ämnet teater

- Nivå 1, 100 poäng.
- Nivå 2, 100 poäng, som bygger på nivå 1.
- Nivå 3, 100 poäng, som bygger på nivå 2.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: TEAE1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet teater på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teatern som konststart och dess roll i samhället, till exempel hur teatern har speglat och speglar sin samtid.
- Teaterns tre hörnpelare berättelsen, berättaren och rummet.
- Grundläggande begrepp inom teater, till exempel manus, regi och scenografi.
- Orientering om lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel bestämmelser om upphovsrätt och arbetsmiljö.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet.
- Etiska frågeställningar i teaterarbete, till exempel avseende samtycke, tillit och trygghet.
- Röst, kropp och rörelse som medel för att uttrycka sig på scenen.
- Olika sätt att bygga upp en scenisk berättelse, till exempel utifrån manus och regi.
- Gestaltning av sceniska karaktärer.
- Samarbete och lyhördhet i det sceniska arbetet.
- Introduktion till användning av sceniska uttrycksmedel, däribland scenografi, kostym, ljud och ljus i gestaltungsarbetet för att kommunicera med en publik.

Nivå 2, 100 poäng

Nivåkod: TEAE2N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet teater på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teatern som konststart och dess roll i samhället, till exempel hur teatern har speglat och speglar sin samtid.
- Områdesspecifika begrepp inom teater.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel bestämmelser om upphovsrätt och arbetsmiljö.

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet.
- Röst, kropp och rörelse som medel för att uttrycka sig i olika former av gestaltningsarbete.
- Rörelseövningar, avspänningstekniker och röstövningar.
- Olika sätt att bygga upp en scenisk berättelse, till exempel genom improvisation i gestaltningsarbetet.
- Den dramatiska textens form och innehåll.
- Gestaltning av sceniska karaktärer med utgångspunkt i dramatiska texter.
- Några historiska sceniska karaktärer och deras uttrycksmedel.
- Den sceniska karaktären i samspel med andra sceniska karaktärer.
- Samarbetet och lyhörddheten i det sceniska arbetet.
- Gestaltning med olika sceniska uttrycksmedel, däribland scenografi, kostym, ljud och ljus för att förmedla tankar, känslor och åsikter till en publik.

Nivå 3, 100 poäng

Nivåkod: TEAE3N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet teater på nivå 3 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teatern som konststart och dess roll i samhället, till exempel hur teatern har speglat och speglar sin samtid.
- Skapandeprocessen i gestaltningsarbetet, från idé till färdig produktion.
- Områdesspecifika begrepp inom valt teaterområde.
- Lagar och andra bestämmelser inom området, till exempel bestämmelser om upphovsrätt och arbetsmiljö.
- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet.
- Röstträning för att göra sig hörd på scenen samt för att kunna kommunicera med en publik.
- Improvisationsarbete med röst, kropp och rörelse för att utveckla en scenisk karaktär.
- Breddning eller fördjupning inom sceniskt karaktärsarbete, till exempel i tolkning av karaktärer.
- Berättelsens uppbyggnad, innehåll och rollernas karaktär som inspiration till eget arbete med sceniskt karaktärsarbete och rolltolkning.
- Den sceniska karaktärens samspel med andra sceniska karaktärer och med sceniska uttrycksmedel.
- Olika sätt att förmedla den sceniska karaktärens egenskaper och handlingar till en publik.
- Samarbete och lyhörddhet i det sceniska arbetet.
- Hur olika sceniska uttrycksmedel, däribland skådespeleri och scenografi, samverkar i en produktion och i kommunikation med en publik.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven redogör **mycket enkelt** för teater som konststart och verksamhet.

Eleven gestaltar uttryck med röst, kropp och rörelse med **delvis fungerande** resultat.

Eleven samspelar i gestaltning.

Eleven använder på ett **delvis fungerande** sätt olika sceniska uttrycksmedel för att kommunicera med en publik.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven redogör **enkelt** för teater som konststart och verksamhet.

Eleven gestaltar uttryck med röst, kropp och rörelse med **i huvudsak fungerande** resultat.

Eleven samspelar i gestaltning.

Eleven använder på ett **i huvudsak fungerande** sätt olika sceniska uttrycksmedel för att kommunicera med en publik.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven redogör **utvecklat** för teater som konststart och verksamhet.

Eleven gestaltar uttryck med röst, kropp och rörelse med **fungerande** resultat.

Eleven samspelar i gestaltning.

Eleven använder på ett **fungerande** sätt olika sceniska uttrycksmedel för att kommunicera med en publik.